

152. MKBJ: Zajednička srpsko-muslimanska deklaracija Alije Izetbegovića, i Momčila Krajišnika (Ženeva, 16. 9. 1993.)*

Zajednička srpsko-muslimanska deklaracija

Prihvatajući principe Londonske konferencije i uzimajući u obzir rješenja predložena na ženevskoj Mirovnoj konferenciji o ustavnom uređenju Unije Bosne i Hercegovine, odlučni da trenutno dođe do prekida neprijateljstava i stvaranje uvjeta za mir u Bosni i Hercegovini, uvjereni da se rješenje krize mora postići političkim, a ne vojnim sredstvima, spremni na trenutnu normalizaciju odnosa s hrvatskim narodom u svjetlu rješenja predloženih na Mirovnoj konferenciji u Ženevi, pristali su na sljedeće:

I

1. Osigurati trenutni prekid svih neprijateljstava i vojnih sukoba između Armije Bosne i Hercegovine i Vojske bosanskih Srba u skladu sa sporazumom od 30. srpnja 1993., po mogućnosti odmah i ne kasnije od 18. rujna u 12 sati, te osigurati uspostavu direktnih komunikacija (vruće linije) između vojnih zapovjednika na svim razinama.

2. Osigurati bilateralno i bezuvjetno ukidanje svih zarobljeničkih logora i oslobađanje zarobljenika na teritorijima pod kontrolom Armije BiH i bosanskih Srba, i to odmah, počevši s oslobađanjem zatočenih u logoru Tarčin (207 zarobljenika) i Kula (207 zarobljenika). To treba učiniti najkasnije do 21. rujna u 12 sati, s tim da obje strane preuzmu potpunu odgovornost za zaštitu i njegu zatočenika.

3. Obostrano stvoriti uvjete za nesmetan i siguran prolazak humanitarnih konvoja i za djelatnost humanitarnih organizacija, te za sigurno i neometano kretanje svih civila.

4. Osnovati radne grupe za nadzor i osiguranje ljudskih prava na teritorijama pod kontrolom Armije BiH i vojske bosanskih Srba u skladu s principima i rješenjima predloženim na Mirovnoj konferenciji o Bosni i Hercegovini.

5. Osnovati radnu grupu za neriješena pitanja teritorijalnog razgraničenja između dvije republike u zamišljenoj Uniji Bosne i Hercegovine, uključujući područje Brčkog, Bosanske krajine, doline Neretve, istočne Bosne i planine Ozren, a vodeći računa o prirodnom pravu pristupa moru ovih dviju republika. Ovo se dodaje već preuzetim obvezama o traženju trajnog rješenja za upravu nad područjem Sarajeva u iduće dvije godine. Nakon pronalaska obostrano prihvatljivoga rješenja teritorijalnog razgraničenja triju republika koje će činiti Uniju, a za vrijeme prve dvije godine postojanja te Unije, mora biti pripremljen i proveden referendum. O datumu održavanja moraju se složiti sve tri strane, a pitanje građanima svake od republika bit će da li se slažu da i dalje ostanu u Uniji ili je žele napustiti.

U slučaju raspada Unije, sva prava Unije Republika Bosne i Hercegovine, uključujući i članstvo u Ujedinjenim narodima, bit će automatski prenesena na republiku s pretežito muslimanskim stanovništvom.

* IZVOR: *Večernji list*, 17. 9. 1993..

II

Da bi se stvorili stabilni odnosi i kao zajednički doprinos miru u regiji, potpisnici su odlučili osnovati:

1. Radnu grupu koja će se baviti humanitarnim statusom, materijalnim i drugim pitanjima vezanim za izbjeglice i raseljene osobe iz Bosne i Hercegovine.
2. Radnu grupu za sastavljanje sporazuma, uključujući i sporazume o korištenju energije, luka, prometnih arterija, komunikacija i drugih gospodarskih potencijala.

III

Radi brze, sveobuhvatne i vjerodostojne provedbe svih mjera i aktivnosti predviđenih ovom Zajedničkom deklaracijom potpisnici su odlučili imenovati povjerenike, s punim ovlastima i odgovornošću, za potpunu provedbu sporazuma predviđenih ovom deklaracijom. Alija Izetbegović imenovao je za svoga povjerenika Harisa Silajdžića. Radovan Karadžić imenovao je za svoga povjerenika Momčila Krajišnika. Potpisnici i povjerenici tražit će i bit će im osigurana pomoć i suradnja s međunarodnim političkim, humanitarnim i drugim organizacijama i čimbenicima, a sve to radi sveobuhvatne provedbe svih mjera predviđenih ovom deklaracijom, a u interesu trajnog mira i stabilnosti u tome dijelu svijeta.

Na kraju, postignut je dogovor da supredsjedatelji Međunarodne mirovne konferencije o bivšoj Jugoslaviji pozovu tri strane u BiH na sastanak koji će se održati na sarajevskom aerodromu u utorak 21. rujna u 11 sati, gdje će se uzeti u razmatranje potpisivanje mirovnog paketa kao cjeline, a u kojem će, između ostalog, biti ova Zajednička deklaracija, te Zajednička deklaracija koju su 14. rujna potpisali Hrvati i Muslimani. Supredsjedatelji će u međuvremenu obilaziti strane u bivšoj Jugoslaviji u nastojanju da postigne daljnje sporazume.

(Deklaraciju su u Ženevi, 16.09.1993., potpisali: Alija Izetbegović i Momčilo Krajišnik umjesto Radovana Karadžića. Kao svjedoci su potpisani Thorwald Stoltenberg i David Owen. Na Dokumentu nedostaju potpisi Slobodana Miloševića i Momira Bulatovića. Faksimil potpisa objavljen u ***Večernjem listu.***)